

กฎหมายฟื้นฟูกิจการ

โดย...อาจารย์วรณันยา ใช้เทียมวงษ์

ครั้งที่ ๒

woranunya@hotmail.com

เนติบัณฑิต ภาคคำ

วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

การขอรับชำระหนี้

๑. เจ้าหนี้ที่ต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้ในคดีฟื้นฟูกิจการ
๒. กำหนดระยะเวลาในการยื่นคำขอรับชำระหนี้
๓. หนี้ที่อาจขอรับชำระหนี้ได้
๔. กระบวนพิจารณาคำขอรับชำระหนี้
๕. ผลของการไม่ยื่นคำขอรับชำระหนี้

เจ้าหนี้ที่ต้องยื่น คำขอรับชำระหนี้

มาตรา ๙๐/๒๖ วรคหนึ่ง

เจ้าหนี้จะขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการได้
ก็แค่โดยปฏิบัติตามวิธีการที่กล่าวไว้ใน
ส่วนนี้... แม้จะเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา
หรือเป็นเจ้าหนี้ที่ได้ฟ้องคดีนฟ้องไว้แล้ว
แต่คดียังอยู่ระหว่างการพิจารณาก็ตาม ..

ฎ.๑๑๘๓/๒๕๕๕

แม้จะเป็นเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาที่ได้ฟ้องคดีแพ่ง
ไว้แล้ว แต่คดีนั้นอยู่ระหว่างพิจารณาก็ตาม
ต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้พร้อมสำเนาต่อเจ้า
พนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในเวลาหนึ่งเดือนนับแต่
วันโฆษณาคำสั่งตั้งผู้ทำแผน

กำหนดเวลา

ในการยื่นคำขอรับชำระหนี้

ก.กรณีปกติ ม.๙๐/๒๖ วรศคหนึ่ง

ข.กรณีพิเศษ ม.๙๐/๒๖ วรศคสอง

ก.กรณีปกติ

ม.๙๐/๒๖ วรศคหนึ่ง

... ต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้พร้อมสำเนา
ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายใน
หนึ่งเดือน นับแต่วันโฆษณาคำสั่งตั้ง
ผู้ทำแผน...

ม.๙๐/๒๔ วรศคสอง

เมื่อศาลมีคำสั่งตั้งผู้ทำแผนแล้ว ให้นำ
ความในมาตรา ๙๐/๒๐ วรศคสี่...มาใช้
บังคับโดยอนุโลม กับให้เจ้าพนักงาน-
พิทักษ์ทรัพย์แจ้งคำสั่งดังกล่าวไปยังเจ้าหนี
ทั้งหลาย...

ม.๕๐/๒๐ วสสคสี่

เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โฆษณา
คำสั่ง...ในราชกิจจานุเบกษาและ
หนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลาย
ไม่น้อยกว่าสองฉบับ

ฎ.๕๑๙๑/๒๕๕๖

หากวันโฆษณาในราชกิจจานุเบกษา
กับวันโฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวัน
ไม่ตรงกัน ต้องนับแต่วันโฆษณา
ฉบับหลัง

P.๑๐๔

การแจ้งคำสั่งตั้งผู้ทำแผน
ให้เจ้าหน้าที่ทราบ

ตาม ม.๙๐/๒๔ ๖SSคสอง

ฎ.๘๖๓๖/๒๕๘๖

ฎ.๘๒๒๗/๒๕๘๗

หน้าที่อาจขอรับ

ชำระหนี้ได้

ม.๙๐/๒๗ ๖SSคหนึ่ง

มาตรา ๙๐/๒๗ วสศหนึ่ง

เจ้าหน้าที่อาจรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการได้
ถ้ามูลแห่งหนี้ได้เกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งให้
ฟื้นฟูกิจการ แม้ว่าหนี้นั้นยังไม่ถึงกำหนดชำระ หรือ
มีเงื่อนไขก็ตาม เว้นแต่หนี้ที่เกิดขึ้นโดยฝ่าฝืนข้อ
ห้ามตามกฎหมายหรือศีลธรรมอันดี หรือหนี้ที่จะ
ฟ้องร้องให้บังคับคดีไม่ได้

องค์ประกอบ

๑. มูลแห่งหนี้เกิดขึ้นก่อนวันศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ
๒. หนี้ไม่ได้เกิดขึ้นโดยฝ่าฝืนข้อห้ามตามกฎหมาย หรือศีลธรรมอันดี หรือหนี้ที่จะฟ้องร้องให้บังคับคดีไม่ได้

๑
ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการ

๑.๑

ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและตั้งผู้บริหารชั่วคราว

๑.๒

ตั้งผู้ทำแผน

๒

ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน

๓

คำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ

ช่วงเวลาในการเกิดมูลแห่งหนี้

ฎ.๗๐๓๑/๒๕๕๖

P.๑๑๘

มูลหนี้เกิดขึ้น
วันที่ศาลมีคำสั่งให้
ฟื้นฟูกิจการ

หนี้ยังไม่ถึงกำหนด
หรือมีเงื่อนไขก็ขอรับ
ชำระหนี้ได้

ฎ.๑๕๙๔/๒๕๔๘
ฎ.๑๗๙๔๓/๒๕๔๙

P.๑๒๐

สิทธิของเจ้าหน้าที่มีประกัน

มาตรา ๙๐/๒๘

ภายใต้บังคับมาตรา ๙๐/๑๒ (๖) มาตรา ๙๐/๑๓ และมาตรา ๙๐/๑๔ เจ้าหนี้มีประกันจะใช้สิทธิบังคับชำระหนี้เองจากทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันโดยไม่ต้องขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการก็ได้ แต่ต้องยอมให้เจ้าพนักงาน-พิทักษ์ทรัพย์หรือผู้ทำแผนตรวจดูทรัพย์สินนั้น

กระบวนการพิจารณา การขอรับชำระหนี้

- การตรวจคำขอรับชำระหนี้
บ.๙๐/๒๙
- คำสั่งสำนวนคำขอรับชำระหนี้
บ.๙๐/๓๒
 - ก. ไม่มีผู้โต้แย้ง
 - ข. มีผู้โต้แย้ง → **คำสั่ง**

มาตรา ๙๐/๓๒ วสคหนึ่ง

คำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการของเจ้าหนี
รายใด ถ้าเจ้าหนี้อื่น ลูกหนี หรือผู้ทำแผนไม่
โต้แย้ง ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจ
สั่งอนุญาตให้รับชำระหนี้ได้ เว้นแต่มีเหตุ
อันสมควรสั่งเป็นอย่างอื่น

พ.๗๖๗๓/๒๕๔๔

P.๑๓๑

**การร้องคัดค้านต่อศาล
น.๙๐/๓๒ ๖SSคสาม**

การดำเนินกระบวนการพิจารณา

ฎ.๓๑๕๕/๒๕๕๙

จะต้องส่งหมายนัดและสำเนา

คำร้องให้ใครบ้าง

การได้รับชำระหนี้

ในการฟื้นฟูกิจการ

ฎ.๑๐๘๙๗/๒๕๕๖

P.๑๓๓

ฎ.๑๐๘๙๗/๒๕๕๖

การชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ ย่อมเป็นไปตามเงื่อนไขและกำหนดเวลาตามที่กำหนดไว้ในแผน เจ้าหนี้จะได้รับชำระหนี้จริงจากการฟื้นฟูกิจการเท่าใด จะต้องนำจำนวนหนี้ดังกล่าวมาปรับกับแผนฟื้นฟูกิจการด้วย

ยื่นคำขอรับชำระหนี้
แต่ยังไม่ได้รับชำระหนี้

ฎ.๑๗๘๒/๒๕๕๑

P.๑๓๘

ผลของการไม่ยื่น คำขอรับชำระหนี้ ม.๙๐/๖๑

มาตรา ๙๐/๖๑

เจ้าหนี้ซึ่งอาจขอรับชำระหนี้ได้ในการฟื้นฟูกิจการผู้ใด ไม่ยื่นคำขอรับชำระหนี้ภายในเวลาที่กำหนดไว้ตาม มาตรา ๙๐/๒๖ หรือมาตรา ๙๐/๒๗ วรคสาม แล้วแต่กรณี เจ้าหนี้ผู้นั้นย่อมหมดสิทธิที่จะได้รับการ ชำระหนี้ไม่ว่าการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้จะเป็น ผลสำเร็จตามแผนหรือไม่ เว้นแต่

(๑) แผนจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น หรือ

(๒) ศาลมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ

ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการ

๑

ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและ

๒

ตั้งผู้ทำแผน

๓

ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน

๔

คำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ

ผลของการไม่ยื่นคำขอรับ

ชำระหนี้ต่อผู้ค้าประกัน

ฎ.๘๓๒๘/๒๕๕๐

P.๑๘๑

คำถาม : ระหว่างลูกหนี้ประกอบกิจการโรงงาน หลังคาดีกรโรงงานของลูกหนี้ซึ่งมีสภาพชำรุดตกลงล้มลงมาบนรถยนต์ของนายรอยทำให้รถยนต์ได้รับความเสียหาย นายรอยยังไม่ได้ซ่อมรถยนต์ดังกล่าว ต่อมาลูกหนี้ร้องขอฟื้นฟูกิจการของตน ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและตั้งผู้ทำแผน วันถัดมาผู้ทำแผนได้ซื้อวัตถุดิบจากนายรอยมาผลิตสินค้าเป็นเงินจำนวนสามแสนบาท นายรายนำหนี้ทั้งสองรายการยื่นคำขอรับชำระหนี้ ผู้ทำแผนโต้แย้งว่า หนี้ค่าเสียหาย นายรอยยังมิได้ซ่อมแซมรถจึงยังไม่มีสิทธิได้รับ ส่วนหนี้ค่าวัตถุดิบตกเป็นโมฆะ ลูกหนี้ไม่ต้องรับผิดชอบ

ให้วินิจฉัยว่า นายรอยมีสิทธิยื่นคำขอรับชำระหนี้หรือไม่

ฎ.๔๖๓๖/๒๕๔๖

การที่ลูกหนี้ทราบชื่อและที่อยู่เจ้าหนี้แล้วในขณะที่ยื่นคำร้องขอ แต่มิได้รายชื่อและที่อยู่ของเจ้าหนี้ เป็นการปกปิดรายชื่อเจ้าหนี้ ทำให้ศาลไม่อาจส่งสำเนาคำร้องขอฟื้นฟูกิจการให้แก่เจ้าหนี้ และเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่อาจแจ้งคำสั่งตั้งผู้ทำแผนและกำหนดเวลาให้เจ้าหนี้เสนอคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้ และไม่ปรากฏว่าเจ้าหนี้ได้ทราบคำสั่งตั้งผู้ทำแผน

กรณีมีเหตุตามกฎหมายที่จะรับชำระหนี้ของเจ้าหนี้
ไว้พิจารณา P.๑๐๓

ฎ.๔๒๒๗/๒๕๕๗

การที่มีได้แจ้งคำสั่งตั้งผู้แทนและแจ้งกำหนดเวลายื่นคำขอรับชำระหนี้ให้เจ้าหน้าที่ทราบ กรณีมีเหตุตามกฎหมายที่จะรับคำขอรับชำระหนี้ของเจ้าหน้าที่ไว้พิจารณา *P.๑๐๕*

ฎ.๓๗๒๒/๒๕๕๒

P.๑๐๕

การขยายระยะเวลา ในการยื่นคำขอรับชำระหนี้

พ.ศ.๒๕๖๔/๒๕๖๖

P. ๑๐๙

การขอรับชำระหนี้ ในกรณีอาจใช้สิทธิไล่เบียด

ม.๙๐/๒๗ วสสคสอง ผู้ซึ่งมีสิทธิขอรับชำระหนี้ ตามมาตรา ๑๐๑ อาจยื่นคำขอรับชำระหนี้ ในการฟื้นฟูกิจการสำหรับจำนวนที่ตนเองใช้สิทธิไล่เบียดในเวลาภายในได้ เว้นแต่เจ้าหนี้ได้ใช้สิทธิขอรับชำระหนี้ไว้เต็มจำนวนแล้ว

มาตรา ๑๐๑

ถ้าลูกหนี้ร่วมบางคนถูกพิทักษ์ทรัพย์ ลูกหนี้ร่วมคนอื่นอาจยื่นคำขอรับชำระหนี้ สำหรับจำนวนที่ตนเองใช้สิทธิไล่เบียดในเวลาภายในได้ เว้นแต่เจ้าหนี้ได้ใช้สิทธิขอรับชำระหนี้ไว้เต็มจำนวนแล้ว

๑๐ ล้าน

ลูกหนี้ → เจ้าหนี้

ผู้ค้าประกัน

๑๐ ล้าน

ลูกหนี้ → เจ้าหนี้

ชำระแล้ว ๓

ล้าน

ผู้ค้าประกัน

- จำนวนที่อาจใช้สิทธิได้เบี่ย
- ขอรับชำระหนี้ในฐานะ
เจ้าหนี้โดยตรง

ฎ.๑๑๗๕/๒๕๓๐

PB.๒๓๑

ฎ.๕๗๐๐/๒๕๕๘

ผู้ค้าประกันยื่นคำขอรับชำระหนี้ในการ
ฟื้นฟูกิจการ โดยที่ยังมิได้ชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้
ชั้นต้น จึงเป็นการขอรับชำระหนี้ในจำนวนที่อาจ
ใช้สิทธิไถ่เชี่ยในภายหลัง เมื่อเจ้าหนี้ได้ขอใช้สิทธิ
ขอรับชำระหนี้เต็มจำนวนแล้ว ผู้ค้าประกันจึง
ต้องห้ามมิให้ขอรับชำระหนี้อีก

P.๑๒๔

การชำระหนี้ของผู้ค้าประกัน ภายหลัง
พ้นกำหนดระยะเวลาขอรับชำระหนี้แล้ว

ฎ.๕๓๖๙/๒๕๕๙

PB.๒๔๒

ฎ.๕๓๖๙/๒๕๕๙

การที่ผู้ประกันชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ไป
หลังจากศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลย
เด็ดขาดแล้ว มีผลให้ผู้ค้าประกันเข้ารับช่วง
สิทธิของโจทก์ไปเรียกร้องต่อกองทรัพย์สิน
ของจำเลยได้

ผู้ค้าประกันชำระหนี้ไปภายหลังศาลมี
คำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการของ
ลูกหนี้แล้ว

ฎ.๗๒๑๙/๒๕๕๕

P.moo

การหักกลบลบหนี้

บ.๕๐/๓๓

บ.๕๐/๓๓

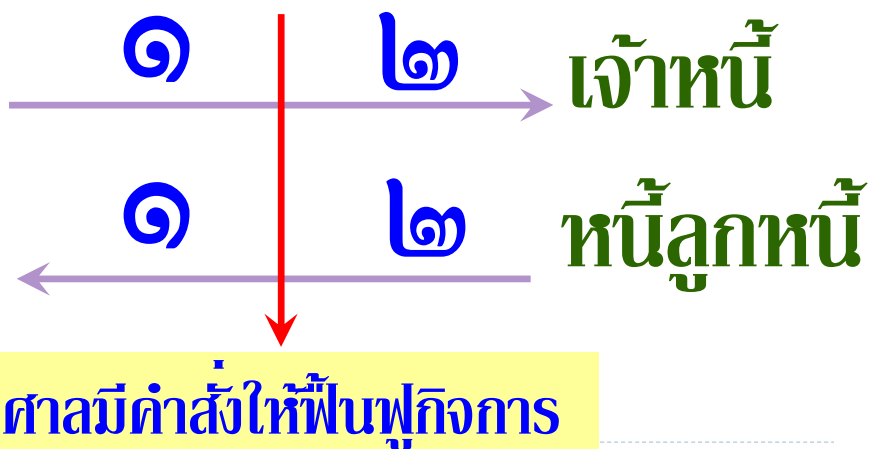
ถ้าเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิขอรับชำระหนี้ในการ
ฟื้นฟูกิจการเป็นหนี้ลูกหนี้ในเวลาที่มีคำสั่งให้
ฟื้นฟูกิจการ เจ้าหนี้นั้นอาจใช้สิทธิหักกลบ
ลบหนี้ได้ เว้นแต่เจ้าหนี้ได้สิทธิเรียกร้องต่อ
ลูกหนี้ภายหลังที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ

หลักเกณฑ์

๑. เจ้าหนี้สิทธิขอรับชำระหนี้
๒. เจ้าหนี้เป็นหนี้ลูกหนี้ในเวลา
ที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ

ภาพประกอบ

ฎ.๔๑๔๙/๒๕๔๘

P.๑๔๕

ฎ.๗๕๕๘/๒๕๖๐

การหักกลบบทนี้ในคดีฟื้นฟูกิจการ สามารถดำเนินการในมูลหนี้ที่เกิดขึ้น ๒ ช่วงด้วยกัน คือ การหักกลบบทนี้ในหนี้ที่เกิดขึ้นก่อนศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ และการหักกลบบทนี้ที่เกิดขึ้นภายหลังศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ

P.๑๕๑

การสิ้นสุดของการหักกลบลบหนี้

๑. เจ้าหนี้ได้ชำระหนี้ส่วนของตน

ฎ.๑๗๒๐/๒๕๒๕

๒. เจ้าหนี้มิได้แสดงเจตนาหักกลบลบหนี้

จนศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน

ฎ.๓๗๔๗/๒๕๔๗

ฎ.๓๗๔๗/๒๕๔๗

ผู้คัดค้านแสดงเจตนาหักกลบลบหนี้ต่อลูกหนี้
ภายหลังจากที่ประชุมเจ้าหนี้มีมติยอมรับแผน
ฟื้นฟูกิจการ แต่ก็เป็นเวลา **ก่อนที่ศาลจะมีคำสั่ง
เห็นชอบด้วยแผน**ดังกล่าว เจ้าหนี้ยังไม่ถูกผูกมัดให้
ได้รับชำระหนี้ตามเงื่อนไขหรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้
ในแผนตามมาตรา ๙๐/๖๐ วรรคหนึ่ง

P.๑๕๐

หนี้ที่เกิดหลังจาก ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ

ฎ.๔๑๔๙/๒๕๔๘

P.๑๕๑

การจัดกิจการและทรัพย์สิน

- การทวงหนี้
- การเพิกถอนการฉ้อฉล
- การเพิกถอนการชำระหนี้
- การไม่ยอมรับทรัพย์สิน
หรือสิทธิตามสัญญา

การทวงหนี้

- มาตรา ๙๐/๓๘
- มาตรา ๙๐/๓๙

การใช้วิธีการทวงหนี้

- สิทธิเรียกร้องนั้น มีอยู่ก่อน
ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ

มาตรา ๙๐/๓๙ วรคหนึ่ง
เมื่อปรากฏว่าลูกหนี้มีสิทธิเรียกร้องให้บุคคลหนึ่ง
บุคคลใดชำระหนี้หรือส่งมอบทรัพย์สินแก่ลูกหนี้
และบุคคลนั้นไม่ได้รับว่าเป็นหนี้ลูกหนี้หรือมี
ทรัพย์สินของลูกหนี้อยู่ในครอบครอง ให้ผู้ทำแผน
หรือผู้บริหารแผนแจ้งต่อเจ้าพนักงาน-
พิทักษ์ทรัพย์เพื่อดำเนินการ

การทวงหนี้

ฎ.๓๑๓๘/๒๕๕๙

ถ้าสิทธิเรียกร้องนั้น เกิดขึ้นก่อน
ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ
จะต้องใช้วิธีการทวงหนี้

P.๑๕๕

ฎ.๑๙๓๒๐/๒๕๕๕

การเก็บรวบรวมสิทธิเรียกร้อง ที่ลูกหนี้มีต่อ
บุคคลภายนอกนั้น จะต้องดำเนินการตามวิธีการ
ที่กฎหมายกำหนดไว้ กรณีที่ลูกหนี้แห่งสิทธิ
เรียกร้องนั้น มีความประสงค์ที่จะขอประนอมหนี้
ผู้ทำแผนหรือผู้บริหารแผนชอบที่จะนำข้อเสนอ
ดังกล่าวเสนอที่ประชุมเจ้าหนี้พิจารณา *P.๑๕๕*

ขั้นตอน

๑.การทวงหนี้

๒.การยื่นยันหนี้

๓.การร้องคัดค้าน

การยื่นยันหนี้ต่อศาล

การยืนยันหนี้
- จะต้องมี การทวงหนี้
ในคดีนั้นมาก่อน

การร้องคัดค้านต่อศาล
จะต้องมี การยืนยันหนี้แล้ว

ଜୀବନୀ

